

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

15.06.2026

Kur'an kursu öğrencileri spor tesislerine kavuştu

■ Eskişehir'de Kur'an kursu öğrencilerinin sportif ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla hayata geçirilen spor tesisleri ve oyun parkı, düzenlenen törenle hizmete açıldı. Odunpazarı Müftülüğüne bağlı Çankaya Merkez Bölge Yatılı Erkek Kur'an Kursu Spor Tesisleri ile Çankaya Yunus Emre 4-6 Yaş Kur'an Kursu Oyun Parkı, gerçekleştirilen törenle kapılarını açtı. Öğrencilerin daha nitelikli eğitim ortamlarında yetişmesi ve sportif faaliyetlerini desteklemek amacıyla tamamlanan projeler halkın hizmetine sunuldu. Odunpazarı İlçe Müftüsü Hamdi Uzunharman, emeği geçenle teşekkür etti.

Din görevlileri gölde boğuldu

ARTVİN Arhavi Merkez Camii müezzini Mustafa Gedikli (34) ile Güneşli Camii imamı Rüstem Özdemir (26) serinlemek amacıyla gölete girdi. Bir süre sonra suda çırpınmaya başlayan iki din görevlisi gözden kayboldu. Ekiplerin çalışması sonucu sudan çıkarılan Gedikli ve Özdemir, kaldırıldıkları hastanede hayatını kaybetti. İki arkadaşın gölete girdiği anlar güvenlik kamerasına yansdı. ▶ İHA

AFAD
PERSONELİNE
HÜZÜN VEDA

Namazını babası kıldırdı

RİZE'NİN Çamlıhemşin ilçesinde Fırtına Deresi'nde yürütölen arama çalışmalarında botun devrilmesi sonucu hayatını kaybeden AFAD personeli 28 yaşındaki Ömer Faruk Özkan, Bolu'da son yolculuğuna uğurlandı. Özkan'ın cenaze namazını cami imamı olan babası Şükrü Özkan kıldırdı, 10 aylık oğlu Tarık'ın da babasının fotoğrafını öpmesi duygusal anlar yaşattı. Özkan, dualarla defnedildi.

KADES ihbarına giden polis şehit oldu

Muğla'da, Kadın Acil Destek Uygulaması (KADES) ihbarına giden polis memuru silahlı saldırıda şehit oldu. Tayfun Baş'ın (32) Aydın'daki babaevine Türk bayrağı asıldı.

Şeyh Mahallesi Pazaryeri Sokak'ta bulunan iş yerindeki kadın H.S. telefonundaki KADES uygulaması üzerinden ihbarda bulundu. İhbar üzerine olay yerine sevk edilen İl Emniyet Müdürlüğü ekibindeki polis memuru Tayfun Baş ile iş yerindeki H.S'ye, kadının eski eşi ve İl Jandarma Komutanlığında görevli uzman çavuş G.Y. silahla ateş etti. Olayda, aynı silahla intihar girişiminde bulunan G.Y., eski eşi H.S. ve polis memuru Tayfun Baş yaralandı.

Sağlık görevlilerince Men-teşe Devlet Hastanesi'ne kaldırılan polis memuru buradaki müdahaleye rağmen kurtarılmadı. Şehit olan polis memuru Tayfun Baş'ın Aydın'daki babaevine ve bulunduğu sokağa

Türk bayrağı asıldı.

Şehit Tayfun Baş'ın Türk bayrağına sarılı naaşı, Muğla Emniyet Müdürlüğü'nde düzenlenen törenin ardından Pamukkale ilçesindeki Müftü Ahmet Hulusi Efendi Camisi'ne getirildi. Şehidin babası Bilal, annesi Saniye ve polis eşi Özlem Baş, Türk bayrağına sarılı tabuta sarılarak bir süre ağladı.

Şehit eşi Özlem Baş burada, "Kızım babam melek oldu" diyerek göz yaşları döktü. Şehidin naaşı camide İl Müftüsü Abdullah Pamuklu'nun ikindi vaktinde kıldırıldığı namazın ardından meslektaşlarının omzunda cenaze nakil aracına taşındı. Şehit Polis Memuru Tayfun Baş'ın cenazesi, Asri Mezarlık'taki Polis Şehitliği'ne defnedildi.

MUSTAFA ÇİFTÇİ

Bakan Çiftçi'den başsağlığı mesajı

İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Muğla Asayiş Şube Müdürlüğü kadrosunda görevli polis memuru Tayfun Baş, alınan ihbar üzerine gittiği olay yerinde şüpheli şahsın ateş etmesi sonucu yaralanmış; kaldırıldığı hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak şehit olmuştur. Şehidimize Allah'ta rahmet; kederli ailesine, kahraman emniyet teşkilatımıza ve milletimize başsağlığı diliyorum. Şehidimizin makamı ali olsun" ifadelerini kullandı

Namaz sonrası, Türkiye'yi izlediler

Hollanda genelinde **camilerde** bulunan Türkler, sabah namazının ardından A Milli Futbol Takımı'nın 2026 FIFA Dünya Kupası'nda Avustralya ile yaptığı maçın heyecanını birlikte yaşadı.

Sabah namazı için ülke genelindeki **camilerde** bir araya gelen vatandaşlara namaz sonrası çeşitli ikramlarda bulunuldu. Daha sonra **camilerin** çok amaçlı salonlarında kurulan ekranlardan milli maç takip edilirken, taraftarlar heyecan dolu anlar yaşadı.

Hollanda'nın Rotterdam kentindeki Hollanda **Diyanet Vakfı'na** (HDV) bağlı Mevlana Camii'nde, A Milli Futbol Takımı'nın 2026 FIFA Dünya Kupası'nda Avustralya ile oynadığı ilk karşılaşma için sabah namazının ardından çorba ikramı yapıldı ve toplu maç yayınının yer aldığı özel program düzenlendi.

Vatandaşlar, HDV Yönetim Kurulu Üyesi ve **cami imamı** İsmail Mer-

cimek'in yaptığı kısa sohbetin ardından Türkiye'nin Avustralya ile oynadığı karşılaşmayı toplu halde izledi.

BİRLİKTE MAÇ İZLEME FİKRİ GENÇLERDEN GELDİ

İmam Mercimek, Hollanda'da binlerce Türk vatandaşının maçı birlikte izlemesi için fazla alan ve imkan olmadığını belirterek, "Birlikte maç izleme fikri gençlerden geldi. Sabah namazıyla başlayarak vatandaşlar hem sabah na-

mazına gelmiş olurlar, ardından da maçı izleriz diye düşündük" dedi.

Mercimek, birlik ve beraberliğin önemini vurgulayarak, "Birlik ve beraberlik buralarda daha da önemli. O yüzden böyle etkinliklere önem veriyoruz. Buralarda vatandaşlar çocuk geliyorlar, babalar oğullarıyla beraber maç izlemeye geliyorlar. Güzel bir anı oluyor" ifadesini kullandı.

Mevlana **Camisi** Gençlik Başkanı Arda Eren de, "Bugün burada milli maçımızı izlemek için özellikle gençlerle bir araya geldik. Öncesinde sabah namazımızı kılıp ardından çorba içerek güzel bir gün geçireceğiz" diye konuştu.

DİĞER MAÇLAR DA İZLENECEK

Hollanda'da yaşayan vatandaşlar, program kapsamında milli takımın oynayacağı diğer maçları da sabah namazının ardından camide bir araya gelerek maçı toplu halde takip edecek.

İslam dönemi felsefesi (6)

Fârâbî'nin *Tahsilü's-saâde* isimli eserinde felsefenin tarihini özetlediği meşhur bir metni vardır. Bu metinde Fârâbî, felsefe adı verilen hikmetin önce Irak halkı olan Keldânilerde ortaya çıktığını, ardından Mısır halkına geçtiğini, sonrasında Yunanlılara, Yunanlılardan Süryanilere, nihayet Süryanilerden Araplara intikal ettiğini söyler. Bu oldukça kısa anlatı, felsefenin o zaman için bilinen insanlık tarihinde insan aklının disiplini edilmiş hakikati araştırmasının ortak bir türünü olduğunu ifade eder. Bu kabaya bir döneme damgasını vuran siyasi ve iktisadi düzenler yani farklı medeniyetler az veya çok katkı sağlarlar. Sonra o medeni havza etkisini kaybedip yerini bir başkasına bırakırken bilim de yeni medeniyette tekrar yererir.

İslâm in mamur dünyanın önemli bir kısmına hâkim olup da felsefi bilimlere varis olduğu döneme gelinceye dek bilimlerce bırakıldığına dair de yeni medeniyette tekrar yererir. **İslâm** in mamur dünyanın önemli bir kısmına hâkim olup da felsefi bilimlere varis olduğu döneme gelinceye dek bilimlerce bırakıldığına dair de yeni medeniyette tekrar yererir.

Felsefenin bulunduğu medeni havzaların karakterine göre de ekollerin öne çıktığı sorunlar ve çözüm önerileri değişim göstermiştir. Diğer deyişle biz bugün tam olarak bilim veya bilimsel yahut anlayışla bilim yahut anlamak için yeterli şartlara sahip olmayalım Keldânî, Mısır, Yunan gibi tarihin bir kesitinde felsefe kapsamındaki bilimlere ev sahipliği yapan tüm siyasi ve iktisadi düzenler, kendi ilgi ve hususiyetlerini bu bilimlere zerk etmiştir. Fakat dönemlerin ilgi ve hususiyetleri ne derece etkiliyse etkilenen bu bilimlerin modern Eski'deki büyük dönüşümlere varıncaya dek sürdürdüğü katı bir çerçevede vardır. Bu çerçevede ayırtıcı ciltler dotusu eser tutmaktadır ama temelde üç maddeye özetlenebilir. Bu yüzden ilk maddeyi kasaca açıklayacağım.

Birincisi: Mantık, fizik, matematik, metafizik, ahlak ve siyaset ana başlıklarında ifade edilen felsefi bilimler külliyyatı, ayrıntı değil ama bütünü itibarıyla metafizik karakterlidir. Ayrıntı ve bütün ayrımları kastım şu: Mesela fizik kapsamındaki meteoroloji bilimi atmosferde gerçekleşen doğa olaylarının tespit ve açıklanması yapmayı amaçlar. Bir meteoroloji, şimşek hangi şartlar ve nasıl oluştuğunu sebep ve sonuçlarıyla birlikte açıklamaya çalışır. Şimşek ezeli midir ebedi midir, varlığını nihai olarak yaratan var mıdır sorularıyla ilgilenmez. Bu durum, fizik kapsamında zooloji, botanik, mücessem astronomi ve psikoloji gibi bilimler için de geçerlidir. Fizik cisimlerin hareket ve sükunatına ilgilendiğinden sadece hareketin nasıl, hangi şartlarda ve hangi sebeplerden dolayı gerçekleştiğini açıklamayı hedefler. Mineralojide bu hareket maddenin halleri, botanikte bitkilerin beslenme, büyüme ve üreme halleri, zoolojide hayvanların beslenme, büyüme, üreme ve iradeli hareket durumlarıdır. Her bir bilimin erbabı, dar bir şekilde kendi konusunu her ne ise o konunun hareket ve sükunatını mesele haline getirir. Aritmetik, geometri, optik, musik ve soyut astronomi gibi matematik kapsamına giren bilimler miktardan inceler. Miktar her bir bilimin konusuna göre şekil değiştirir. Aritmetikte sayılar, geometride yüzeyler, astronomide mesafeler, musikişte nota aralıkları görünür. Bu bilimlerin erbabı kendi konularını dışına çıkarmadan bu araştırmaları yaparlar. Felsefe kapsamına giren diğer bilimler de bunlara kıyaslanabilir. Dolayısıyla belirli bir bilim, konusu ve

inceleme açısı her neyse onun dışına çıkmadan araştırmasını yapar. Zooloğun işi, metafizik meseleler değil, araştırması da bu anlamda metafizik değildir. Fakat bilimler külliyyatının bütünü metafizğe bağlanır. Yani bir felsefe talebesinin fizik ve matematik bilimlerdeki varlık araştırmalarından metafizğe yükseleceği umulur. Yükselme ise fizik ve matematikteki araştırmaların varlığı tüm yönleriyle kavramayı

OMER TÜRKER
omer.turker@yenisafak.com.tr

sağlamadığı ve varlığın bütünü hakkında hesabı verilebilir bir idrake ulaşmak için bizzat mevcudun veya varlığın kendisinin konu edildiği bir bilimce geçmenin zorunluluğunu görmekte olur.

Başka bir deyişle cisim ve miktar anlayışının varlığın cisim ve miktardan ibaret olmadığını, ötesinde cismin ve miktarın da var olmasını sağlayan birtakım ilkelere bulunduğunu ve bu ilkelere doğası gereği cisim ve miktar olmayacağını fark etmesi beklenir. Dolayısıyla felsefe kapsamına giren bilimlerin ayrıntı olmasa bile bütünü metafizik karakterlidir. Bu sebeple cismin ve miktarın ötesine geçmeyen kimseye kesinlikle filozof payesi verilmez. Evet, tabiiat filozofu veya matematikçi filozof gibi hikmetin bir parçasına vukufiyeti ifade eden unvanlar verilir ama herhangi bir sıfat kullanmadan saf "filozof" adlandırması ancak ve ancak cismin ve miktarın ötesini idrak edebildiğine inanılan kimseye verilir. Bu çok zor bir hedeftir ama belirli dönemlerde bir kısım fertlerin ulaşabildiği bir hedef olarak görülür. Bu sebeple felsefe öğretiminin nihai gayesini oluşturur. Klasiklere bilimleri öğrenmek için katlanılan onca zahmetin meyvesi nihai tahlikde bu gayeye ulaşmaktır.

Bu sebeple modern Batı felsefesi doğuncaya dek hem **İslâm** döneminde hem de önceki dönemlerde felsefenin yahut **müslüman** düşünürlerin ifadesiyle hikmetin nihai gayesi Tanrı'yı bilmektir. Bu şekilde ifade etmek istemiyorsanız marifetullah diyebilirsiniz. Yunanlılar Tanrı bilgisinin ele alındığı kutsal teoloji diyordular. **İslâm** filozofları ilmi-i ilâhî dediler. Kelimeleri değiştirmenin tabii ki farklı imaları vardır ama mesele, esas itibarıyla var olanların tümün kaynağında onlara varlık veren ve hala veremeye devam eden bir yaratıcı bulundukça idrakine ulaşmaktır. Bu idrakin oldukça özü ifadesi şudur: Tanrı mutlak cömertliği, ilmi ve kudretine var olanları meydana getirmiştir ve âlem varlık, zorunluluk ve sürekliliği Tanrı'dan alır. Bütün mesele, aksi alınmaz bir kesinlikle bu kavrayışı ulaşmaktır.

Diğer iki maddeyi sonraki yazılara bırakıyorum. Sadece suna dikkat çekerek yazayım: Felsefe kapsamına giren bilimlerin bir bütün olarak metafizik karakterli oluşu öylesine kritik bir kabuldür ki modern dönemde **İslâm** dünyasının nazari krizlerinin esasında on yedinci yüzyıldan itibaren Batı'daki fizik ve matematik bilimler külliyyatının peyderpey bu karakterlerini kaybetmesi yer alır. Bilimlerin her birini müstakil birimler olarak düşündüğümüzde bu durum yeterince anlaşılabilir. Çünkü klasik dönemin geometrisi ile modern dönemin geometrisi arasında matematik bilgileri bakımından fark bulamaz. Matematik melekesi bakımından fark bulamaz. Geometri her dönemde ortak bir matematik melekesine ve çalışma tarzına sahiptir. Bu bakımdan klasik ve modern dönem farkı parçada değil bütünü yönünde kendisini gösterir. Yazılan son halkasında yapmak istediğim kriz tahli için bu farklılık hayati bir önem arz etmektedir.

ABDULLAH
ŞANLIDAĞ

abdullahsanlidag@gmail.com

İslam Dünyasının Medeniyet Tasavvuru

Son iki asırdır İslam dünyasının karşı karşıya olduğu en temel meselelerden biri, fikri üretim ve medeniyet tasavvuru alanında yaşanan derin krizdir. Bir dönem Müslüman toplumların gündemini belirleyen düşünürler, mütefekkirler ve aksiyon adamları; çağın sorunlarını, sömürgecilik, adaletsizlik, eğitimi, kalkınmayı ve ümmetin geleceğini de tartışıyorlardı. Dijital ve modern toplumda artık İslam dünyasının sorunları ve çözüm önerileri konuşulmuyor.

20. Yüzyılda Seyyid Kutub, Ebu'l A'la Mevduđi, Said Havva ve Hasan el-Benna gibi isimler, sadece kitap yazan akademisyenler değildi. Onlar aynı zamanda toplumun sorunlarına çözüm arayan, insanları harekete geçiren ve İslam'ın çağdaş dünyada nasıl bir medeniyet iddiası ortaya koyabileceğini tartışan öncü şahsiyetlerdi. Eylem adamıydılar. Yazdıkları eserler milyonlarca insan tarafından okunuyor, üniversitelerde, camilerde ve evlerde tartışılıyor; böylece İslam dünyasında ortak bir gündem oluşuyordu. Belki çeviri eserleri, kendi ülkemize uyarlamak zordu ama, hiç olmazsa zihin dünyamızda İslam sürekliliği gündemdeydi.

Bugün ise küreselleşme, dijitalleşme, tüketim kültürü, sosyal medya ve yapay zekâ çağının getirdiği yeni şartlar, Müslüman toplumların düşünce dünyasını önemli ölçüde değiştirmiştir. Teknolojik gelişmeler insan hayatını kolaylaştırırken, aynı zamanda dikkat dağınıklığını artırmış, uzun soluklu okuma ve tefekkür alışkanlığını zayıflatmıştır. Birkaç sayfalık makalelerin yerini saniyeler içinde tüketilen videolar, denklikli tartışmaların yerini ise kısa ve yüzyüsel içerikler almaya başlamıştır.

Bu dönüşümün sonucu olarak İslam dünyasında ortak bir gelecek tasavvuru oluşturmak zorlaşmıştır. Bir zamanlar ümmet bilinci etrafında tartışılan meseleler bugün çoğu zaman ulusal sınırlar, günlük siyasi polemikler veya bireysel kaygılar arasında kaybolmaktadır. Oysa İslam medeniyeti tarih boyunca yalnızca ibadet ek-seneli değil; ilim, sanat, ahlak, adalet ve insanlığın ortak sorunlarına çözüm üretme iddiası taşıyan bir medeniyet olarak varlık göstermiştir.

Günümüzde Gazze, Sudan, Arakan, Doğu Türkistan ve dünyanın farklı bölgelerinde yaşanan insani krizler, İslam dünyasının dağınıklığını ve ortak hareket etme kapasitesindeki zayıflığı gözler önüne sermektedir. Bu sorunların temelinde yalnızca askeri veya siyasi güç eksikliği değil, aynı zamanda ortak bir düşünce üretim merkezinin ve güçlü bir medeniyet perspektifinin bulunmaması da yer almaktadır.

Ancak bu tablo karamsarlık için değil, yeniden muhasebe yapmak için bir fırsat olarak görülmelidir. İslam dünyasının yeniden yükselişi, yeni nesil mütefekkirlerin yetişmesi, üniversitelerin özgür düşünce üretmesi, gençlerin okumaya yönelmesi ve çağın sorunlarına İslam'ın bir perspektiften cevap verebilecek entelektüel birikimin oluşmasıyla mümkün olacaktır.

Bugün ihtiyaç duyulan şey, geçmişteki düşünürleri taklit etmek değil; onların sahip olduğu sorgulama cesaretini, medeniyet iddiasını ve insanlığa karşı sorumluluk bilincini yeniden üretilebilir. Çünkü İslam'ın geleceği, geçmişin hatıralarında değil; bugünün meselelerine çözüm üreten yeni fikirlerde ve yeni nesillerin inşa edeceği medeniyet ufkunda şekillenecektir.

İslam medeniyetinin yükseliş dönemlerinde ilim en büyük güç kaynağıydı. İbn Sina, El-Biruni ve İbn Haldun gibi isimler, din, matematik, tıp, astronomi ve sosyal bilimlerde de öncülerdi. Bugün de kaliteli eğitim, araştırma ve bilimsel üretim kalkınmanın temel şartıdır. Toplumlar sadece tüketerek değil, üreterek gelişir. İslam dünyasının yeni düşünürleri, akademisyenlere, bilim insanlarına ve sanatçılara ihtiyacı vardır. Eleştirel düşüncenin geliştiği, farklı fikirlerin konuşulduğu ortamlar olmadan güçlü bir medeniyet inşa edilemez.

Kur'an'ın en güçlü vurgularından biri adalettir. Yatırımın, girişimliliğin ve toplumsal huzurun temeli de hukukun üstünlüğüdür. İnsanların haklarının korunduğu, liyakatin esas alındığı sistemler ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırır.

Birçok Müslüman ülke ham madde ihrac edip teknoloji ithal etmektedir. Oysa kalkınma, teknoloji geliştirme, patent üreten, markalar oluşturan ve yüksek katma değerli ürünler üreten ülkelerle mümkündür.

İslam dünyasının en büyük sorunlarından biri parçalanmışlıktır. Ortak ekonomik projeler, bilimsel iş birlikleri, öğrenci değişim programları ve ticari entegrasyonlar ülkelerin gücünü artırabilir.

Toplumsal güven, dürüstlük, emanet bilinci, çalışma ahlakı ve sorumluluk duygusu da gelişimin önemli unsurlarıdır. Maddi kalkınma ile manevi değerlerin birlikte ilerlemesi gerekir.

Tarih göstermektedir ki Müslüman toplumlar güçlü olduklarında bunun temelinde servetten önce bilgi, adalet ve üretim vardır. Bu üç unsur yeniden inşa edilmeden kalıcı bir kalkınma da mümkün görünmemektedir.